

دوور... وەك ئىستا

ئىدىرىس غەلى

من بارانېكەم پېبە خشى
بە ھەوريشدا جوابم بۇ نارد :
فەرموو تا دوا دئوپى ئەم خەونە ،
تا دوا قومى ئەم دەريايە
ئەگەن مۆمەكانم وەرەو
ئە دەستى گۆلەكانما ھە ئپەرەو
رېگاکانم بېبەرەو ھە باخى مېر .
من جگەرەيەكەم بە خشىبە ئپوھکانى :
فەرموو تا دوا قومى ئەم ماچە ،
كە چى ئەو بېمروھتانه جگەرەيەكى دايە دەستم :
فەرموو تا دوا دېرى ئەم مەستىبە !
* * *

سە خاوەتمەندانە پېموت :
يارىبەكانى منائېم بۆتۆ
غەشق بۆتۆ
چە پەك . چە پەك
رۆشنایى بەر پە نچەرەكانى شەو بېبە بۆخۆت ،
كە چى دەستى سوپاسى درېژ کرد :
ئەستېرە چىنىنى نېو باخەكانى ئومېد بۆتۆ
بېرۆزت بېت ئەم غەرقتبوونە ئە شىنترىن خە يالدا ،
وتى :
پېشكەش بەتۆ
ئەتە ھىواكەى منىش بېبە بۆخۆت .
پېيووتەم :
بە دەم گۆرانى وتتەو ھە سە فەر بۆتۆ
بە گۆچانە شە ئەكانىبەو ھە
چل بە چل باخچە بۆتۆ
بە دارشەقە شەرانىبەكانىبەو ھە ،
بە فەر تا كلو كلو سېوونى رۆح

به كيزه سپييه كاني خوي و
 به چيكايه ته سارده كانيبه وه
 به ره وه ژير ئاسمانه نارنجيه كاني خوت!
 من سور ده زانم ئيواره يه كه نه ژير باراندا پير ده بم
 تو سه رقائي رو كردني شيعريت بو كوتره كان
 سه رقائي رنينه وه ي گورانيت
 به خه يائي كه پريكه وه،
 سه رقائي باوه شكر دنه وه ي بو په پوله
 په پوله ي شه هيدو عاجز
 كه نه به ريبي نيشتماندا بیدهنگ ده كوژي
 په پوله ي عاشق و مه كرباز
 كه به يانبيان چاوي به روونايي ده ريژي و
 چلاو چل ناز نه رووخساري ده پزي.
 ئيواره يه كه تو
 نه به ردهم ئاوينه خوئه ميشيه كه دا
 به ديار هاتنه وه ي بانده كان
 نه سه رداني مائي موحبيته ت پير ده بيت
 دلۆپ.. دلۆپ.. پرچت
 چه پك.. چه پك.. ردينت سپي داديت،
 من به دهم چاوه پرواني رژاني بارانه وه
 نه ژير چه تريكي په مه بييدا
 سيس ده بم و
 دوور نه روانيني ساكارانه ي هور
 چون كينگه يه كه نوور
 ده ژاكييم و
 وه كه سنه ويه ريكي ته رو مه ست
 به قولايي شه ويكه وه خاموش ده بم،
 نيد ي به پيره پياوي به جيماوي نيو ئاوينه كه ده ئيم:
 دانيشه به خير
 من نه پوم
 ورياي خوتبه..
 ورياي توره كه ي توتن و
 ته سپيجه كه ي ده ستي غه در..

که باران دایکرد
 شوین پییه قوراویه کانی خه یال که وه
 بابتبا له گه ل خوی
 بو تاریکیه کی کاکی به کاکی
 بو دهشتایی شه ویکی قافر،
 بابتبا له گه ل خوی
 بو نزیك گوندیکی جامادان به سهر
 که هه موو جار شوړش ده هات و
 شه هیده کانی خوی له وی سهوز ده کردنه وه ..
 با بتبا بو سهر کانبله یه کی گوزه به شان
 "که هیشتا روو خساری کچانه ی مانگ
 له نیویا سه ما ده کا" *
 که هیشتا خه نده ی ساکارانه ی عه شق
 له بنیا قولپه دات ،
 بابتبا
 نه ی پیاوی به سهر چووی ناو ناوینه
 با ته نهایی بتبا
 به دهم ده سکه نه ی شیعره وه ، له دهشتی به راوی خه یالا ،
 با گوچانیکی پیر بتبا
 به دهم زریکه ی بوکه شوشه کانبله وه
 بتداته دست دریزترین خه ون
 یاخی ترین شه و
 تال ترین گورانی سه فهر
 چه ماسی ترین بانگه وازی مهرگ .
 من نه روم نه ی پیاویک
 وای له ژیر چه تریکی په مه بییدا ..
 به شوین که سیکدا نه روم
 که نیواره یه کیان جگه ره یه کی دایه دهستم :
 فهرموو تا دوا قومی نه و خه ونه ؟
 که چی من جگه ره یه کم دایه دهستی و وتم :
 تا دوا دیبری نه م مهستییه ؟
 من نه روم تو دانیشه لییره
 به دیار ساردبوونه وه ی چایه که وه دانیشه

به دهستی نیشتمانده وه ؟
 به دیار کردنه وهی خونچهی نازاریکه وه دانیشه
 که باخچه دوو گیان بوو به خهزان
 منالیکي شهرعی دهبی
 به ناوی (پایز)
 تو باوه شینیکه وه
 تاي خوشه ویستی بگره
 دهستت نه سهر نیو چهوانی دانی و
 که وچکی نه رهنگی نومید
 بکه به ده مییه وه ..
 که باران که نه فتی سهر جیگهی هه ور بوو
 دانیشه به دیار ره شینی گولیکه وه
 جار جاره قه تره یه ک نه هیوای بدهری ..
 دانیشه به خیر .. من نه روم
 تو هه ر نییره به
 نه ژیر دره ختیکی رهنگاو رهنگا
 نامه بنووسه بو په له وه ره ناویه کانی دوزه خ
 پریکه نه خهزان نامه کت
 نه رقی باران .. نه پروشهی نه فرهت
 پریکه نه بروسکه .. نه چه خماخهی وشهی بیمانا
 ویرانیکه نامه کت
 به توفان .. به توره بوونی خودا !
 خاپوریکه به غوربهت
 نغرویکه به نیشتمان
 سووریکه به شه هید .. نامه کت
 ره شیکه ره وه به په شیمانی شوپش
 به چیرۆکی هه لديران
 تریکه به خه یائی کاره سات ..
 شاعیرانه بنووسه نه سهر عیشق
 شیتانه بنووسه نه سهر دوران
 دیره کانی قانگده به گله یی
 ته ریکه به خوین
 شه لاییکه به ناخ

ھە ئېكېشە نە ھە ناسەي تە زىوو
 نە پشت ھەر فارىزە يە كە وە
 سىكىچى دىشكانى كۆتۈرىك بىكىشە
 سىكىچى مردنى بە كۆمەل
 رەوى بە كۆمەل
 سىكىسى بە كۆمەل
 نوپۇزى بە كۆمەل..
 باسىكە .. نە نامە كە تا باسىكە
 ھۇن ھۇن تە رىق بوونە وە
 پەيتا پەيتا ئېشى دوورى
 سەر نە بەرى تە نھايى بگىرە وە
 بەشى سەر وە نىشتەمان باسكە
 كە جەمەي دىت نە چۆنى،
 ژنىك بىخەرە نىو كە وانە وە
 كە دوو گىانە بە چاوە پوانى..
 منائىك نە وسەرى دىرە وە دانىشىنە
 كە نىشانە نە دلى پىرى دە گرىتە وە !
 پىرمەي گىرانى نە ستىرە باسكە
 نە ئاسمانى گوندىكى بىوۋە ژندا..
 باسىكە .. جە پەي سەگ باسكە
 نە ودىو دىوارى ماتىبە وە
 كۆكە كۆكى بىدەنگى
 نە ژىر كە پىرى تارىكىدا
 باسىكە شىعەرىكى نە پرو لاواز
 نە سەر پىخە فى خەمىنى شاعىر،
 دەستە ساردەكانى منائىبى
 نە ژىر چە ناگەي گەرمى پىرىدا،
 ياد مەخەرە وە ئىوارەي نىو ئاوينە كە
 كە من نە ژىر چە تىرىكى پە مە بىدا
 چاوەرى بووم.
 كە تۇھاتى تارىك داھات
 پىتوتەم : خوا حافىز..
 كە نە دەرگای دالانە وە

به بزه بیه که وه قیژاندم :
 دانیسه به خیر ..
 که وتتا تا نهم چایه
 به دهستی نیشتمان وه سارد ده بیته وه ..
 که مژیکم له جگه ره که داو وتم :
 تا خه نجه ره دیرینه که ی بهر که مهربی شورش سوور ده بیت ..
 که به دهم پیر بوونه وه هیشتا شاعیر بووم
 که به دهم سه فەر وه هون هون منال ده بوو بته وه ..
 که به دهم زریکه ی بوکه شووشه کانه وه
 له گه ل له قله قه پیره کاندای زیکرم ده کرد :
 زیکری نه وین .. زیکری مهرگا .. زیکری سه فەر!
 که نه وشه وه له ناوینه که دا جیت هیشتم
 تا هه لاتنی نوور نامه نووسی ،
 که وتتا باسیکه
 باسکرد ..
 له ژیر دره ختیکی ره نگاو ره نگدا
 یادم هاته وه
 که سیکم له ناوینه بیه کی خو له می شیدا دانا وه
 نه بی گورچکه م و برپوم
 به چه تریکی په مه بیه وه برپومه وه
 نه بی نامه بیه کی بو بنووسم
 جگه ره بیه کی بده می
 نه بی تا دوا قومی نهم خه ونه له گه لی برپوم
 نه بی تا دوا دیری نهم مه ستییه بوی باسکه م ،
 نه بی خوم بم ..
 نه بی نه ویم ..
 نه بی سیبهری کوژراوی هه موومان بم ..
 نه بی ..
 هه تا مردن نه لی بهس ..
 نه بی من بم .

(نهم دهقه له فیستیشانی دهیهمی گه لایوژدا خه لاتی دووهمی وهگر تووه)

* (سووم له دیره شیعیکی گوران وهگر تووه)